

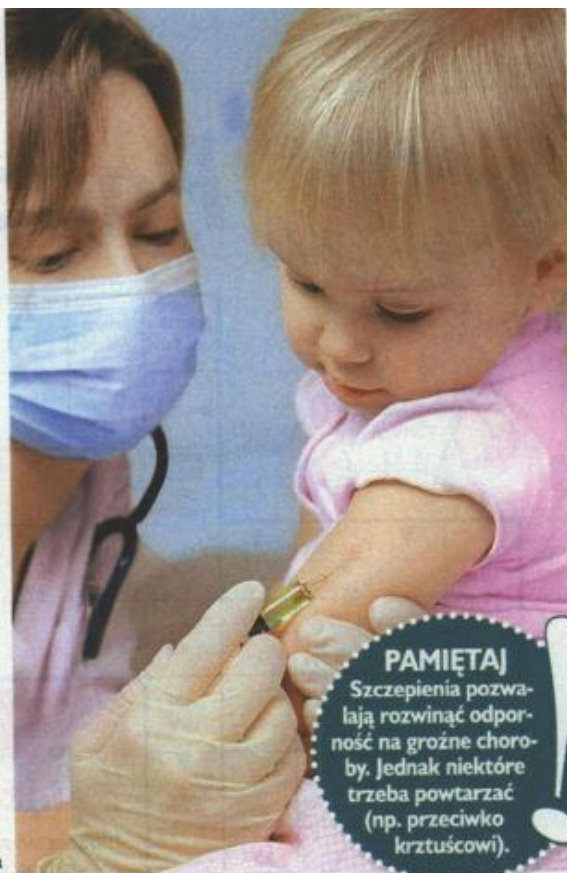
Szczepienia

Pytania do eksperta

Ostatnio dużo mówi się o ich skuteczności i bezpieczeństwie. Oto wyjaśnienia eksperta, które pomogą rozwiązać nasze wątpliwości.

Konsultantka medyczna
dr hab. Ewa Augustynowicz
prof. NIZP – PZH
ZAKŁAD BADAŃ SUROWIC
I SZCZEPIONEK NIZP – PZH

PAMIĘTAJ!
Szczepienia pozwalają rozwinąć odporność na groźne choroby. Jednak niektóre trzeba powtarzać (np. przeciwko krztuścowi).

1 Czy jeśli po szczepieniu nie pojawia się czerwony ślad na skórze, oznacza to, że było ono nieskuteczne?

● Nie. Brak odczynu poszczepiennego (zaczerwienienia, obrzęku, bolesności skóry w miejscu wkłucia) nie świadczy o nieskuteczności szczepienia. Podanie szczepionki zawsze wywołuje reakcję układu odporności i produkcję przeciwciał oraz komórek odpornościowych.

2 Dlaczego zaszczepione dzieci też chorują? Np. pomimo szczepienia mają grypę?

● Szczepienie uczy układ odporności walki z określonym typem wirusa (np. grypy sezonowej). Powoduje, że ryzyko zachorowania jest dużo niższe, niż gdyby dziecko było nieszczepione. Nie chroni wprawdzie w 100 proc. przed chorobą, ale zapewnia jej łagodniejszy przebieg i zmniejsza ryzyko powikłań.

3 Jak lekarz ustala, że nie ma przeciwwskazań do szczepienia, np. neurologicznych?

● Przed każdym szczepieniem lekarz przeprowadza dokładne badanie kwalifikujące. Ocenia rozwój dziecka i jego aktualny stan zdrowia (na podstawie

wagi, wzrostu, wyglądu, zachowania). Przeprowadza z rodzicami szczegółowy wywiad, pyta, jak dziecko reagowało na wcześniejsze szczepienia, czy jest na coś uczulone.

4 Czy szczepienie może być powodem alergii? Jakie szczepionki mogą mieć takie działanie?

● Reakcje alergiczne po szczepieniach występują bardzo rzadko. Dotyczy tylko kilku szczepionek, w których mogą znajdować się śladowe ilości substancji wywołujących alergię. Jeśli dziecko jest na nie uczulone, należy zrezygnować ze szczepienia lub zachować szczególną ostrożność podczas jego stosowania. Sposób postępowania zależy od rodzaju alergii. Np. dzieci silnie uczulone na białko jaja kurzego nie powinny być szczepione przeciwko grypie. Te, u których wystąpiła reakcja na żelatynę lub neomycynę, muszą być pod obserwacją lekarza w trakcie szczepień przeciwko odrze, śwince i różyczce.

5 W jaki sposób są sprawdzane szczepionki, zanim trafią do aptek? Kto się tym zajmuje?

● Wszystkie szczepionki są poddawane szczegółowym badaniom (laboratoryjnym, doświadczalnym, klinicz-

nym). Wyniki są skrupulatnie oceniane przez ekspertów z organu rejestrującego. W krajach Unii Europejskiej jest to Europejska Agencja Leków. Po uzyskaniu pozytywnej oceny szczepionki zostają zarejestrowane i mogą być stosowane. Ale cały czas podlegają ścisłemu nadzorowi. Każda seria jest badana przed dopuszczeniem na rynek. Zajmuje się tym Laboratorium Zakładu Badania Surowic i Szczepionek w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – PZH. Szczepionki są również sprawdzane przez inspekcję farmaceutyczną, co pozwala w porę wykryć wady wynikające z niewłaściwego transportu lub przechowywania.

6 Czy to prawda, że niektóre szczepionki zawierają rtęć? Jaki ma to wpływ na organizm?

● W skład szczepionek wchodzi, oprócz elementów bakterii lub wirusów, substancje pomocnicze. Mają one działanie stabilizujące i chroniące przed zanieczyszczeniem. Jedną z takich substancji jest tiomersal, będący pochodną rtęci. Występuje w pojedynczych szczepionkach. Zawsze jest to mini-

malna dopuszczona przez agencje rejestrujące, nietoksyczna dawka. Mimo, że tiomersal jako substancja pomocnicza w szczepionkach został poddany wielu badaniom i żadne z nich nie potwierdziło jego toksyczności, wielu rodziców się go obawia. Dlatego większość producentów wycofała już ten składnik ze swoich szczepionek.

7 Czy szczepienie może być przyczyną zespołu nocnej śmierci łóżeczkowej lub autyzmu?

● Wyniki badań prowadzonych w niezależnych, renomowanych laboratoriach na całym świecie jednoznacznie wykluczają związek zwiększonego ryzyka wystąpienia zespołu nocnej śmierci łóżeczkowej oraz autyzmu ze szczepieniami. Lekarzowi, który jako jeden z pierwszych opisywał związek autyzmu z podaniem jednej ze szczepionek udowodniono fałszerstwo i pozbawiono go prawa wykonywania zawodu.